

Na osnovu člana 6. stav 3. tačka b) Zakona o vanjskotrgovinskoj politici BiH («Službeni glasnik BiH», broj: 7/98), i člana 17. Zakona o Vijeću ministara BiH («Službeni glasnik BiH», broj:30/03 i 42/03) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na 103.sjednici održanoj 29.12.2005. godine donijelo je;

P R A V I L N I K

O POSEBNIM USLOVIMA EVIDENTIRANJA I OBILJEŽAVANJA BRAŠNA KOJE SE STAVLJA NA TRŽIŠTE

I OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim Pravilnikom se uređuje način i postupak evidentiranja i obilježavanja evidencijskim markicama brašna koje se stavlja na tržište, uvozi ili izvozi, oblik i sadržaj evidencijske markice, naknada troškova izrade, način njihova izdavanja, te vođenje evidencije o izdanim i iskorištenim markicama.

Član 2.

U smislu ovog Pravilnika, pojmovi koji se koriste imaju slijedeće značenje:

- a) brašno je proizvod mljevenja pšenice, raži, kukuruza i drugih žitarica, a namjenjen je ljudskoj ishrani,
- b) stavljanje brašna na tržište podrazumjeva prodaju, prijevoz, skladištenje i čuvanje radi prodaje, te bilo koji oblik razmjene, zamjene ili ustupanja brašna uz naknadu ili bez naknade, isporuku brašna za uslugu mljevenja pšenice, raži, kukuruza i drugih žitarica, vlastitu preradu te uvoz i izvoz brašna,
- c) obveznik obilježavanja brašna evidencijskom markicom (u daljem tekstu: »obveznik») je pravna ili fizička osoba (proizvođač, vlasnik brašna iz uslužne meljave ako ga koristi za dalju proizvodnju, preradu, prodaju ili bilo koji drugi način isporuke, trgovac, uvoznik i izvoznik) koja prva stavlja brašno na tržište,
- d) obveznik je pravna ili fizička osoba koja već obilježeno brašno pakira u manje ili veće pakovanje.

II OBILJEŽAVANJE EVIDENCIJSKIM MARKICAMA

Član 3.

- (1) Obveznik je dužan evidencijsku markicu zalijepiti na mjesto otvaranja ambalaže, odnosno na vidnom mjestu na pakovanju.
- (2) Evidencijskim markicama obilježavaju se sva pojedinačna pakovanja brašna i namjenske smjese.
- (3) Evidencijskim markicama neće se obilježavati namjenske smjese (gotove) i koncentрати koje sadrže manje od 10% brašna pojedinačne mase od 1 kilograma
- (4) Evidencijske markice za pakovanje od 1, 2, 5, 10, 20, 25, 40, 45 i 50 kilograma sadrže oznaku mase.
- (5) Kad je zbirno pakovanje od 1, 2, i 5 kilograma u neprozirnoj foliji ili papirnoj ambalaži potrebno ga je obilježiti posebnom evidencijskom markicom, a svako pakovanje unutar zbirnog pakovanja mora na sebi imati svoju evidencijsku markicu.
- (6) Svako odstupanje u masi pojedinačnog pakovanja od odredaba stava 4. ovog člana zahtjeva posebnu narudžbu evidencijskih markica od strane obveznika.
- (7) Obveznik koji brašno prevozi do potrošača u rifuznom stanju (autocisterne ili pneumatski transporteri) evidencijske markice mora nalijepiti na otpremni dokument na prednjoj strani ili poleđini u količini koja je navedena u otpremnom dokumentu (otpremnica, izdatnica, popratnica, ili druga službena isprava).
- (8) Evidencijske markice iz stava 7. ovog člana nose oznaku mase: 10, 20, 50, 100, 500, 1.000, 2.000, 5.000, 10.000, i 20.000 kilograma.

Član 4.

- (1) Pravna i fizička lica iz člana 2. ovog pravilnika dužna je prije stavljanja brašna na tržište svako pakovanje obilježiti evidencijskom markicom na vidljivom mjestu.
- (2) Pravna ili fizička lica koja provози brašno za treće osobe ili za vlastite potrebe smije prevoziti samo brašno koje je propisno obilježeno evidencijskom markicom na pakovanju ili na ispravi koja prati brašno u provozu, i u skladu sa članom 3. ovog pravilnika.
- (3) Pravna ili fizička lica koja se bavi trgovinom brašna ili ga koristi za proizvodnju i pripremu proizvoda, u čiji sastav ulazi brašno, smije stavljati na tržište ili koristiti brašno samo koje je propisno obilježeno evidencijskom markicom u skladu sa članom 3. ovog Pravilnika.

(4) Iznimno, obveznik iz člana 2. stav 1. tačka c) i d) brašno koje izvozi može obilježiti oznakom koju zahtijeva zemlja uvoznica, što mora biti dokumentirano određenim dokumentima.

III ŠTAMPANJE IZDAVANJE I OBAVEZA VOĐENJA EVIDENCIJE

Član 5.

(1) Evidencijske markice za brašno sadrži sljedeće podatke:

1. riječi: Bosna i Hercegovina-Uprava za indirektno/neizravno oporezivanje ispisane štampanim latiničnim i ćiriličnim slovima,
2. slovnu oznaku serije i serijski broj markice,
3. oznaka mase,
4. grb Bosne i Hercegovine,

(2) Evidencijske markice su pravougaonog oblika, štampaju se u crvenoj boji.

Za pakovanje brašna od 1,2,5 i 10 kilograma evidencijske markice su dimenzija 50x20 mm, a za ostala pakovanja dimenzija 60x 30 mm.

(3) Markica se štampa na dokumentnom / vrijednosnom papiru s certifikatom o unikatnosti propisane gramature sa dodatnim elementima zaštite:

- unikatni vodeni znak,
- Merilna vlakna u dvije boje koja svijetle pod UV svjetlom ,
- hologram – unikatni po zahtjevu,
- unikatni numerator

(4) Evidencijske markice po svojoj izvedbi moraju biti prilagođene strojevima za automatsko lijepljenje.

Član 6.

(1) Ministar Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH će povjeriti štampanje evidencijskih markica u skladu sa propisanim uslovima o postupku nabavke roba, usluga i ustupanja radova, samo pravnom licu koje garantuje njihovu zaštitu i sigurnost (u daljem tekstu: štampariji), ponudi prihvatljivu cijenu i ispunjava ostale uslove navedene u konkursu, a na prijedlog konkursne komisije.

(2) Komisiju za izbor štamparije za štampanje evidencijskih markica za brašno imenuje ministar Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH u roku od 15 dana od dana supanja na snagu ovog Pravilnika.

(3) Komisija je obavezna pokrenuti proceduru izbora štamparije evidencijskih markica u roku od 15 dana od dana imenovanja komisije.

Član 7.

(1) Ministar Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH će sa štamparijom kojoj se povjerava štampanje evidencijskih markica potpisati ugovor u kojem će se navesti oblik, oznaka mase, stupanj zaštite, vrsta papira, rokovi isporuke, cijenu, rokovi plaćanja, obavezu zaštite i sigurnosti, kao i druge klauzule koje se smatraju bitnim za izdavanje, preuzimanje i dostavljanje markica, a u skladu sa ovim pravilnikom.

(2) Štamparija će početi štampati evidencijske markice na osnovu izdate narudžbe od strane Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH (u daljem tekstu: Ministarstvo vanjske trgovine) uz prisustvo ovlaštenog lica Ministarstva vanjske trgovine.

(3) Ministar Ministarstva vanjske trgovine će posebnim aktom u roku od 30 dana od dana stupanja pravilnika na snagu ovlastiti osobe za preuzimanje markica, vođenje poslova izdavanja i evidentiranja evidencijskih markica za brašno.

(4) Troškove štampanja i preuzimanja evidencijskih markica snosi obveznik.

(5) Obveznik ne smije preuzimati evidencijske markice direktno od štamparije.

Član 8.

(1) Obveznik je dužan Ministarstvu vanjske trgovine podnijeti zahtjev za evidencijske markice, koji mora sadržavati podatke o količini i vrsti markice.

(2) Zahtjev za izdavanje evidencijskih markica za brašno podnosi se na propisanom obrascu (obrazac A1) najkasnije 30 dana prije isporuke markica.

(3) Obveznik koji prvi put podnosi zahtjev za evidencijske markice uz zahtjev na obrascu iz stava 2. ovog člana treba dostaviti kopiju registracije za obavljanje djelatnosti, rješenje o ispunjavanju minimalnih tehničkih uvjeta za preradu žita ili skladištenje brašna izdato od strane nadležne institucije i identifikacijski broj poreznog obveznika.

(4) Obveznik može naručiti evidencijske markice za obilježavanje brašna za predviđenu potrebu od 30 do 180 dana. Evidencijske markice koje se ne utroše u razdoblju za koje su naručene, vrijede do njihovog utroška.

(5) Ministarstvo vanjske trgovine objedinjuje zaprimljene zahtjeve, i dostavlja ih štampariji uz narudžbenicu.

(6) Obrazac zahtjeva iz stava 2. ovog člana je sastavni dio ovog pravilnika.

Član 9.

(1) Ministarstvo vanjske trgovine, odnosno osoba ovlaštena za vođenje poslove izdavanja i evidencije od strane ministra Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, preuzima evidencijske markice od štamparije, kontroliše i čuva do isporuke obvezniku.

(2) Preuzimanje evidencijskih markica od Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH obavit će odgovorna osoba obveznika ili njegov opunomoćenik.

(3) Prije preuzimanja evidencijskih markica obaveznik je dužan Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH predati dokaz da je platio naknadu iz člana 7. stav 4. ovog Pravilnika.

(4) Preuzimanje evidencijskih markica obje strane potvrđuju potpisivanjem potvrde o izdavanju evidencijskih markica (obrazac A2), koja je sastavni dio ovog Pravilnika.

(5) Obveznik i Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH vode evidenciju o izdanim i iskorištenim evidencijskim markicama, na obrascu evidencije o izdanim i iskorištenim evidencijskim markicama (obrazac A3) koji je sastavni dio ovog pravilnika.

(6) Kad se broj evidencijskih markica razlikuje od količine navedene u zahtjevu, Ministarstvo na potvrdi o izdavanju evidencijskih markica unosi podatke o izdanim markicama što ovjerava ovlaštena osoba svojim potpisom.

(7) Obrazac iz stava 5. ovog člana popunjava se za razdoblje za koje je obveznik naručio evidencijske markice za obilježavanje brašna.

Član 10.

(1) Obveznik smije koristiti samo neoštećene evidencijske markice.

(2) Oštećene evidencijske markice obveznik je dužan nalijepiti na poseban arak papir te uz zapisnik predati Ministarstvu vanjske trgovine pri narednom preuzimanju evidencijskih markica.

(3) Evidencijske markice koje stroj za pakiranje brašna uništi tako da se ne mogu vratiti Ministarstvu, obveznik je dužan popisati po serijskom broju i vrsti markice, te predati zapisnik Ministarstvu.

(4) Neiskorištene evidencijske markice u slučaju prestanka rada obveznika po bilo kom osnovu, obveznik je dužan uz zapisnik vratiti Ministarstvu vanjske trgovine u roku od 15 dana od prestanka rada obaveznika.

(5) Ministarstvo na temelju zapisnika o oštećenim, uništenim i vraćenim evidencijskim markicama, vrši otpis markica svakih 6 mjeseci.

(6) Postupak uništavanja otpisanih, oštećenih i vraćenih evidencijskih markica obavlja komisija od 3 (tri) člana, a sačinjavaju je 2 (dva) predstavnika Ministarstva vanjske trgovine i 1 (jedan) predstavnik štamparije.

(7) Za oštećene, uništene i vraćene evidencijske markice ne vrši se povrat uplaćenih sredstava.

(8) Komisiju iz stava 6. ovog člana imenuje ministar Ministarstva vanjske trgovine.

Član 11.

(1) Obveznik je dužan za svaki mjesec voditi podatke o ukupno samljevenim količinama pšenice, raži, kukuruza ili drugih žitarica i proizvedenim količinama brašna i to posebno za vlastite potrebe, a posebno za količine samljevene uslužno.

(2) Uslužno samljevene količine evidentiraju se po vlasnicima.

(3) Zamjenski poslovi brašna za pšenicu, kukuruz, raž ili drugu vrstu žita vlasnika u pologu (fizičke osobe) evidentiraju se i vode kod obveznika po pojedinačnim vlasničkim karticama.

(4) Obveznik je dužan podatke iz stava 1. 2. i 3. ovog člana dati na uvid ili dostaviti na zahtjev Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH ili drugom ovlaštenom tijelu.

Član 12.

(1) Najmanja količina proizvedenog brašna od 100 kg pšenice iznosi 72 kilograma brašna različitih tipova i namjena uključujući i krupicu.

(2) Najmanja količina brašna dobivenog od 100 kg raži iznosi 70 kg brašna različitih tipova i namjena.

Član 13.

(1) Pod uslužnom meljavom se podrazumjeva mljevenje pšenice, raži, kukuruza i drugih žita u vlasništvu «treće» osobe, a obavlja se po njenom nalogu.

(2) Međusobni odnosi mlina i vlasnika pšenice, raži, kukuruza i drugih žita (troškovi meljave, ambalaže i drugo) regulišu se posebnim ugovorom između strana.

(3) Obveznik ne smije isporučiti brašno iz uslužne meljave bez evidencijske markice.

Član 14.

(1) Zamjenskim poslom u smislu ovog pravilnika smatra se kad fizička osoba ostavlja dio svoje pšenice ili drugog žita na čuvanje vlasnika mlina ili silosa (polog) radi zamjene za određene količine brašna ili drugih mlinskih proizvoda za vlastite potrebe tokom godine.

(2) Ostavljene količine pšenice, kukuruza, raži ili drugog žita čuvaju se do momenta kad vlasnik odluči da ih mijenja za brašno ili druge za domaćinstvo potrebne mlinske proizvode.

(3) Obveznik koji prima pšenicu, kukuruz, raž ili drugu vrstu žita na čuvanje u zamjenski posao dužan je uredno voditi evidenciju po vlasnicima i isporučenim količinama brašna ili drugih mlinskih proizvoda.

(4) Međusobni odnosi obveznika i vlasnika žita u zamjenskim poslovima regulišu se stalnim javnim oglasima na oglasnoj ploči mlina ili skladišta brašna.

(5) Obveznik ne smije u zamjenskim poslovima isporučiti brašno bez evidencijske markice.

Član 15.

(1) Obveznik koji obavlja uvoz brašna, obavezan je kod uvoza obilježiti ga evidencijskom markicom.

(2) Brašno iz uvoza obilježava se evidencijskom markicom u skladu sa Pravilnikom i propisima donesenim na osnovu ovog pravilnika za ovu vrstu proizvoda u BiH i deklaracijom ispisanom na našem jeziku.

IV NADZOR

Član 16.

(1) Upravni nadzor nad provedbom ovog pravilnika obavlja Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH.

(2) Inspeksijski nadzor nad primjenom odredaba ovog Pravilnika provode tržišni inspektori Federacije BiH, Republike Srpske i Vlade Brčko distrikta, kantonalni tržišni inspektori i nadležni granični inspektori, odnosno ovlaštene osobe za obavljanje nadzora sukladno postojećim propisima.

(3) Inspektori i ovlaštene osobe iz stava 2. ovog člana na mjestu počinjenja prekršaja, usmenim rješenjem, pravnoj ili fizičkoj osobi koja stavlja brašno na tržište ili koristi ili prevozi brašno koje nije obilježeno evidencijskom markicom, zabranit će obavljanje djelatnosti uvoza, trgovine brašnom, ili djelatnosti proizvodnje proizvod u čiji sastav ulazi brašno ili djelatnosti prijevoza u trajanju od 30 dana i odmah izvršiti pečaćenje prostorija, te u roku od pet dana donijeti pismeno rješenje o zabrani obavljanja djelatnosti.

(4) Ako se u poslovnim prostorijama ili prijevoznom sredstvu nalaze pokvarljive namirnice, pravna ili fizička osoba ili prijevoznik je dužan pismenim putem, u roku od 24 sata od dana pečaćenja poslovnih prostorija ili prijevoznog sredstva, zatražiti da se prostorije ili prijevozno sredstvo privremeno otpečati i u prisustvo nadležnog inspektora, iz stava 3. ovog člana, iznijeti pokvarljive namirnice, nakon čega će nadležni inspektor prostorije ili prijevozno sredstvo ponovo zapečatiti.

V KAZNE NE ODREDBE

Član 17.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000 KM do 10.000 KM kaznit će se za prekršaje pravna osoba koja

a) stavlja na tržište brašno koje nije obilježeno evidencijskom markicom (član 2. i član 4. stav 1.)

b) prevozi brašno koje nije obilježeno evidencijskom markicom na pakovanju ili na dokumentu (član 3. stav 7. i član 4. stav 2.)

c) se bavi trgovinom brašna koje nije obilježeno evidencijskom markicom (član 4. stav 3.)

d) za proizvodnju proizvoda u čiji sastav ulazi brašno koristi brašno koje nije obilježeno evidencijskom markicom (član 4. stav 2.)

e) ne vodi ili netačno vodi propisanu evidenciju (član 9. stav 5.)

f) ne primjenjuje propise iz člana 12. ovog pravilnika

g) ne popiše zalihe ili ne dostavi zapisnik o obavljenom popisu zaliha (član 21. stav 1. i 2.)

h) ne obilježi evidencijskom markicom brašno koje iz popisa zaliha stavlja na tržište (član 21. stav 3.)

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 500 KM do 1.500 KM kaznit će se odgovorna osoba u pravnom licu za prekršaj iz stava 1. ovog člana.

Član 18.

Uz novčanu kaznu za prekršaje iz člana 17. ovog pravilnika obavezno se izriče mjera oduzimanja brašna koje nije obilježeno evidencijskom markicom i može se izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti u trajanju od 90 dana do godine dana.

Član 19.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 KM do 5.000 KM kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja:

- a) stavlja na tržište brašno koje nije obilježeno evidencijskom markicom (član 2. i član 4. stav 1.)
- b) prevozi brašno koje nije obilježeno evidencijskom markicom na pakovanju ili na dokumentu koji prati brašno (član 3. stav 7. i član 4. stav 2.)
- c) se bavi trgovinom brašna koje nije obilježeno evidencijskom markicom (član 4. stav 3.)
- d) za proizvodnju proizvoda u čiji sastav ulazi brašno koristi brašno koje nije obilježeno evidencijskom markicom (član 4. stav 2.)
- e) ne vodi ili netočno vodi propisanu evidenciju (član 9. stav 5.)
- f) ne primjenjuje propise iz člana 12. ovog pravilnika.
- g) ne popiše zalihe i ne dostavi zapisnik o obavljenom popisu zaliha (član 21. stav 1. i stav 2.)
- h) ne obilježi evidencijskom markicom brašno koje iz popisa zaliha stavlja na tržište (član 21. stav 3)

Član 20.

Uz novčanu kaznu za prekršaje iz člana 19. ovog Pravilnika obavezno se izriče mjera oduzimanja brašna koje nije obilježeno evidencijskom markicom i može se izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti u trajanju od 90 dana do godinu dana.

VI PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 21.

- (1) Pravno i fizičko lice iz člana 2. ovog pravilnika dužno je popisati zalihe pšenice, raži, kukuruza i brašna sa stanjem na dan 31.12.2005.god.
- (2) Zapisnik o obavljenom popisu zaliha iz stava 1. ovog člana treba dostaviti Ministarstvu vanjske trgovine u roku od 5 dana od dana popisa.
- (3) Pravna ili fizička osoba dužna je brašno iz popisa zaliha prema stavu 1.ovog člana prije stavljanja na tržište obilježiti evidencijskim markicama.

Član 22.

- (1) Do sticanja uslova za izdavanje markica od strane Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, markice će izdavati Uprava za indirektno oporezivanje, a iste će štampati štamparija koja već štampa poreske i kontrolne markice.
- (2) Cijena evidencijskih markica za brašno je cijena koja važi za poreske markice.

Član 23.

- (1) Brašno bez evidencijskih markica može se prodavati do 31.01.2006. god.
- (2) Po isteku roka iz stava 1.ovog člana, ako nadležni inspekcijski organi zateknu brašno u maloprodajnim objektima bez evidencijskih markica, isto će oduzeti u skladu s članom 20. ovog pravilnika.

Član 24.

Ovaj pravilnik stupa na snagu danom objavljivanja u « Službenom glasniku BiH ».

VM broj: _____/05
_____ 2005.godine
S a r a j e v o

PREDSJEDAVAJUĆI
Vijeća ministara BiH
Adnan Terzić

OBRAZAC A1
Zahtjev za izdavanje evidencijskih markica

Obaveznik _____
 Adresa _____
 ID. BR. ili JMBG _____
 Broj telefona/faxa _____

MINISTARSTVO VANJSKE TRGOVINE I EKONOMSKIH ODNOSA BiH

Naručujem evidencijske markice za potrebe:

- 1) brašno a) proizvodnje za razdoblje od _____ do _____
 (navesti vremensko razdoblje)
 2) namjenske smjese b) uvoz _____
 (navesti državu)
 3) koncentrate c) izvoz _____
 (navest državu)

i to pakovanja i vrijednost kako slijedi:

PAKOVANJA kg	KOMADA	KM/KOMAD	UKUPNO KM
1			
2			
5			
10			
25			
40			
45			
ZBIRNA 50			
		RIFUZNA	
10			
20			
50			
100			
200			
500			
1.000			
2.000			
5.000			
10.000			
20.000			
UKUPNO:		UKUPNO:	

Datum: _____ Potpis: _____

OBRAZAC A2

O B R A Z L O Ž E N J E

I ZAKONSKI OSNOV

Zakonski osnov za donošenje Pravilnika o posebnim uslovima evidentiranja i obilježavanja brašna koje se proizvodi i stavlja na tržište sadržan je u članu 6. stav 3. tačka b) Zakona o vanjskotrgovinskoj politici BiH («Službeni glasnik BiH», broj: 7/98), i članu 17. Zakona o Vijeću ministara BiH («Službeni glasnik BiH», broj 30/03 i 42/03).

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE PRAVILNIKA

Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH prilikom pripreme ovog Pravilnika rukovodilo se činjenicom da, imajući u vidu jedinstveni ekonomski prostor i situaciju na tržištu, treba donijeti odgovarajući propis o posebnim uslovima za stavljanje brašna na tržište. Naime, prema nezvaničnim podacima te podacima sa kojim raspolažu najveći privredni subjekti koji obavljaju ovu djelatnost, postoji veliki nesrazmjer između uvezenih i proizvedenih količina brašna i stvarnih potreba u odnosu na broj stanovnika.

Domaći proizvođači iz mlinske industrije, koji posluju u skladu sa propisima, suočeni su sa čitavim nizom problema zbog nelegalnog rada pojedinih subjekata, odnosno sive ekonomije, a po kom osnovu trpi štetu i budžet države.

Pretpostavlja se da oko 50% potrebnih količina brašna i potrebnih količina pekarske industrije nije uredno registrovano u skladu sa zakonom o materijalno-finansijskom poslovanju i predmet je sive ekonomije. Siva ekonomija izigrava i carinske propise tako što se pod oznakom «mekinja» uvuzi pšenično brašno jer imaju povoljniju carinsku stopu.

Prema podacima velikih proizvođača iz mlinske industrije procjenjuje se da siva ekonomija ošteti budžet države po osnovu neplaćenih poreza i neadekvatnih carina za oko 30 miliona KM.

Također, kroz zvaničnu evidenciju nisu registrovani mlinski i pekarski proizvodi proizvedeni u malim mlinovima i pekarama.

Uvođenjem reda u ovoj oblasti tržišta riješilo bi se nekoliko veoma bitnih elemenata za primjenu usvojenih zakona, zašto je i potrebno usvojiti odgovarajući propis kojim bi se efikasnije djelovalo u ovoj oblasti.

PITANJA KOJA SE PRAVILNIKOM UREĐUJU

Ovim Pravilnikom utvrdile bi se sljedeće obaveze i postupci:

- uredio bi se postupak evidentiranja i obilježavanja evidencijskim markicama brašna koje se proizvodi i stavlja na tržište, uvozi ili izvozi,
- obilježavanje brašna evidencijskim markicama dužno je izvršiti pravno ili fizičko lice koje prvo stavlja brašno na tržište,

- pravno ili fizičko lice dužno je markicu staviti na vidnom mjestu, a ako se brašno stavlja na tržište u rasutom stanju, markica se stavlja na ispravu koja prati brašno u provozu,
- propisuje način njihovog izdavanja, te vođenje njihove evidencije,
- pravna i fizička lica koja vrše prevoz brašna za vlastite potrebe ili treća lica, ne mogu vršiti prevoz ako brašno nije obilježeno markicom,
- pravna i fizička lica koja proizvode brašno dužna su voditi evidenciju o količini zaliha i preradi pšenice, raži i kukuruza,
- obilježavanje i evidentiranje brašna će pomoći kod uspostave sustava sigurnosti proizvoda temeljem analize rizika i sljedivosti u koji će biti uključeni svi sudionici u rukovanju prehrambenim proizvodima.

USKLAĐENOST

Ovaj tehnički propis je u skladu sa TBT Sporazumom, jer ovaj način označavanja i obilježavanja proizvoda ne stvara nepotrebne prepreke međunarodnoj trgovini. Brašno koje se uvozi ima isti tretman kao i brašno domaćeg porijekla prilikom stavljanja na tržište. (član 1. i član 2.)

Zahtjevi EC 178/2002 su da se uspostavi efikasan sistem sigurnosti proizvoda temeljem analize rizika i sljedivosti u koji će biti uključeni svi sudionici u rukovanju sa prehrambenim proizvodom, a koji pokriva zahtjeve o higijeni, ispravnosti i kvaliteti i odnosi se na sve faze tokom pripreme, proizvodnje, prerade, pakiranja, skladištenja, transporta i prodaje. (član 8. stav 3.)

PROVEDBENI MEHANIZMI I NAČIN OSIGURANJA PROVEDBE

Sva potrebna akta za potpunu provedbu ovog Pravilnika donijet će ministar Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH u skladu sa ovim Pravilnikom i drugim propisima.

Nadzor nad provedbom ovog pravilnika vršit će Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, a inspeksijski nadzor nad poštivanjem propisa vršit će tržišna inspekcija entiteta i Brčko Distrikta, kantonalna inspekcija i nadležna granična inspekcija.

FINANSIJSKA SREDSTVA

Pravilnik o posebnim uslovima evidentiranja i obilježavanja brašna zahtijeva štampanje evidencijskih markica koje bi se stavljale na ambalažu ili otpremni dokument i za njihovo štampanje će biti potrebna značajna novčana sredstva. Procjenjuje se da će godišnje biti potrebno oko 3,5 miliona KM.

Pravilnikom je propisano da troškove štampanja i preuzimanja evidencijskih markica za brašno snosi obveznik obilježavanja brašna evidencijskim markicama i koje treba nadoknaditi i dokaz o uplati dostaviti Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa prije preuzimanja evidencijskih markica.

Usvajanjem ovog pravilnika značajno će se doprinjeti sprječavanju sive ekonomije na tržištu jer će se olakšati nadležnoj inspekciji otkrivanje nelegalne trgovine brašnom i proizvodima od brašna, što će značajno poboljšati status domaće mlinske industrije i uredno registrovanih uvoznika brašna, a takođe će omogućiti jednostavniju kontrolu poreskih obaveznika što će uticati na značajno povećanje budetskih prihoda.

Međutim, da bi se ovaj pravilnik uspješno implementirao potrebno je obezbjediti određena finansijska sredstva i to za štampanje potrebnih obrazaca koji su sastavni dio ovog pravilnika, kao i za početak štampanja evidencijskih markica što bi iznosilo oko 300.000. KM do kraja 2005. godine.